

BỘ LAO ĐỘNG

Số: 1-LĐ/TT

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Hà Nội, ngày 23 tháng 3 năm 1985

THÔNG TƯ

CỦA BỘ LAO ĐỘNG SỐ 1-LĐ/TT NGÀY 23 THÁNG 3 NĂM 1985

HƯỚNG DẪN SẮP XẾP VÀ TỔ CHỨC LẠI LAO ĐỘNG TRONG
QUÁ TRÌNH SẮP XẾP VÀ TỔ CHỨC LẠI SẢN XUẤT VÀ XÂY DỰNG

Các nghị quyết của Hội đồng Bộ trưởng về một số vấn đề cải tiến quản lý công nghiệp quốc doanh và quản lý xây dựng cơ bản đã đề ra hàng đầu vấn đề sắp xếp và tổ chức lại sản xuất và xây dựng tất yếu kéo theo việc sắp xếp và tổ chức lại lao động trong khu vực Nhà nước nhằm cố gắng sử dụng đầy đủ và hợp lý lao động để tăng thêm khối lượng sản xuất, phân đấu nâng cao năng suất, chất lượng và hiệu quả.

Sau khi có ý kiến của các ngành liên quan và Tổng công đoàn Việt Nam, Bộ Lao động hướng dẫn sắp xếp và tổ chức lại lao động như sau:

A. YÊU CẦU CỦA VIỆC SẮP XẾP VÀ TỔ CHỨC LẠI LAO ĐỘNG

- Từng cơ sở phải căn cứ vào phương án sắp xếp và tổ chức lại sản xuất và xây dựng của ngành, của địa phương, đồng thời phân tích nguồn lao động hiện có, đề ra những biện pháp để sử dụng hết số người và quỹ thời gian lao động của đơn vị.
- Sắp xếp tại chỗ là chính, bố trí vào sản xuất là chính. Phải bằng nhiều biện pháp tích cực, cố gắng đến mức cao nhất duy trì và sử dụng hợp lý lực lượng công nhân kỹ thuật lành nghề và cán bộ quản lý, cán bộ khoa học kỹ thuật giỏi.
- Trường hợp sắp xếp và sử dụng trong đơn vị không hết thì phải giải quyết số lao động dôi thừa để họ làm ở đơn vị khác thuộc ngành, địa phương, hoặc chuyển sang khu vực tập thể, làm kinh tế gia đình... Trước hết điều chỉnh trong từng quận, huyện, tỉnh những người có điều kiện mới điều chỉnh đi xa hơn.

B. NHỮNG NGUYÊN TẮC LÀM CĂN CỨ ĐỂ SẮP XẾP VÀ TỔ CHỨC LẠI LAO ĐỘNG

1. Trên cơ sở xác định rõ nhiệm vụ sản xuất, phương án sản phẩm (kể cả sản xuất phụ) mà bố trí lao động vào các khâu sản xuất và công tác. Phải sắp xếp và tổ chức lại cả lao động sản xuất và lao động quản lý.
2. Ưu tiên sắp xếp lao động lành nghề, cán bộ có năng lực, có sức khỏe phù hợp, có thái độ tốt để làm việc ở những khâu then chốt trong sản xuất và công tác, ở những cơ sở và bộ phận ổn định lâu dài, sản xuất những sản phẩm trọng yếu.
3. Sau khi đã sắp xếp và tổ chức lại lao động, bảo đảm mọi người đều có việc làm thường xuyên, có sản phẩm rõ rệt, kỷ luật lao động được củng cố, tạo ra khối lượng sản xuất, năng suất bình quân toàn đơn vị ngày một tiến bộ.

C. NHỮNG BIỆN PHÁP CHỦ YẾU VỀ SẮP XẾP VÀ TỔ CHỨC LẠI LAO ĐỘNG

1. Sắp xếp tại chỗ ở cơ sở
 - a) Những cơ sở được ưu tiên bảo đảm các điều kiện sản xuất chủ yếu phải chân chính tổ chức lao động cho chặt chẽ và hợp lý. Coi trọng phân công lao động cho ổn định, xác định rõ mỗi khâu cần bố trí bao nhiêu người, có trình độ gì, chia làm bao nhiêu ca kíp là có hiệu quả. Đặc biệt coi trọng cân đối tỷ lệ hợp lý các loại lao động phục vụ, phụ trợ và quản lý theo định mức biên chế chặt chẽ. quy định rõ trách nhiệm, khối lượng và chất lượng công việc mà mỗi người, mỗi tập thể lao động phải đảm nhiệm, sự hợp tác và trách nhiệm liên đới giữa các cá nhân và bộ phận. Đề cao vị trí và xác định rõ trách nhiệm, quyền hạn, quyền lợi của tổ trưởng sản xuất, đốc công, đội trưởng, quản đốc phân xưởng, trưởng phòng, ban. Khoán khối lượng sản xuất, khoán tiền lương cho từng tập thể lao động theo kết quả sản xuất cuối cùng, củng cố chế độ ghi chép ban đầu và bảo đảm hạch toán về lao động, tiền lương một cách trung thực, kịp thời. Rà soát và công bố các loại nội quy kỷ luật lao động với các hình thức khen thưởng

và xử phạt; nội quy trả lương theo sản phẩm, nội quy tiền thưởng và chia lương, chia thưởng... Trong kế hoạch sản xuất - kỹ thuật - tài chính của đơn vị, cần ghi rõ kế hoạch cải tiến tổ chức lao động hàng năm dành kinh phí và phân công rõ người thực hiện. Trước hết cần có kế hoạch xây dựng bổ sung định mức lao động, tiêu chuẩn cấp bậc kỹ thuật, tiêu chuẩn nghiệp vụ trên cơ sở cải tiến công nghệ sản xuất, cải tiến quản lý; kế hoạch cải thiện điều kiện lao động, vệ sinh lao động và bảo đảm an toàn ở những nơi làm việc nóng, bụi, nặng nhọc, độc hại; kế hoạch phổ biến phương pháp lao động tiên tiến, nâng cao tay nghề cho công nhân viên chức và đào tạo lực lượng lao động dự trữ; kế hoạch cải thiện đời sống và phục vụ sinh hoạt của đơn vị...

Ngoài ra, cần có kế hoạch dự phòng để mỗi khi tạm thời ngừng việc chính thì có thể điều động ngay công nhân viên chức tạm thời làm những công việc có ích, tạo ra sản phẩm khác.

b) Những cơ sở chuyển hướng sản xuất phải xác định những khâu công việc, những dây chuyền sản xuất có thể ổn định và ưu tiên bố trí những điều kiện sản xuất chủ yếu, để tổ chức sản xuất và lao động hợp lý, phân công bố trí lao động ổn định. Ở những khâu công việc, dây chuyền sản xuất khác, việc phân công và bố trí lao động cần cơ động hợp lý, phân công bố trí lao động ổn định. Ở những khâu công việc, dây chuyền sản xuất khác, việc phân công và bố trí lao động cần cơ động linh hoạt theo nhiệm vụ sản xuất từng thời điểm nhưng cố gắng phù hợp với năng lực, sở trường và sức khỏe của mỗi người trong từng loại việc cụ thể, đồng thời tổ chức rút kinh nghiệm kịp thời về các hình thức phân công và hiệp tác lao động để sớm phát huy hoặc chấn chỉnh.

c) Đối với những cơ sở phải giải thể, lựa chọn giữ lại một bộ phận lao động cần thiết, có trình độ chuyên môn phù hợp, có ý thức kỷ luật tốt để giao bảo vệ, bảo dưỡng máy móc thiết bị (nếu có), nhà xưởng. Cần sớm giải quyết số lao động còn lại đi làm việc khác, ở nơi khác theo chính sách chế độ của Nhà nước, động viên công nhân viên chức phát hiện nguồn công việc và tự nguyện yêu cầu xí nghiệp, cơ quan điều chỉnh.

d) Đối với lao động dôi thừa, kể cả ở những cơ sở được ưu tiên các điều kiện sản xuất chủ yếu và ở những cơ sở chuyển hướng sản xuất, trước hết vẫn phải tìm mọi biện pháp để cố gắng sử dụng được vào công việc có ích. Những biện pháp tích cực nhất, theo kinh nghiệm phong phú

đã có của nhiều cơ sở, cần được nghiên cứu vận dụng để tìm nguồn công việc, sắp xếp lao động như sau:

- Tiết kiệm những nguyên vật liệu, đang sử dụng tổ chức thu nhặt những phế liệu, vật liệu trong đơn vị nhằm tăng thêm sản phẩm, tận dụng thêm thời gian lao động và sức lao động.
- Tổ chức thu mua nguyên liệu, phế liệu, phế phẩm, khai thác thêm nguyên liệu trong nước để sử dụng ở cơ sở hoặc để cung cấp cho đơn vị khác, ngành khác, địa phương khác. Đặc biệt chú trọng phát hiện thế mạnh về nguồn nguyên liệu đang có nhiều tiềm năng trong từng địa phương để khai thác và sử dụng vào sản xuất.
- Mở thêm mặt hàng bằng cách vay vốn ngân hàng, vay ngoại tệ, mua sắm thêm thiết bị, dụng cụ, sử dụng nguyên liệu mới khai thác được và tận dụng phế liệu phế phẩm; tổ chức đi nhận thầu của các xí nghiệp, cơ quan khác hoặc của nhân dân (xây dựng, bốc xếp, sửa chữa, làm vật liệu xây dựng, gia công phụ tùng, chi tiết mới...).
- Thực hiện liên doanh liên kết kinh tế rộng rãi, tổ chức kết hợp nông công nghiệp, nông lâm nghiệp, kết hợp sản xuất với chế biến, lấy ngắn nuôi dài... Đặc biệt chú trọng làm những mặt hàng tiêu dùng nội địa và xuất khẩu, những mặt hàng phục vụ sản xuất, đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân. Tổ chức mạng lưới kinh doanh dịch vụ ở từng cơ sở hoặc trong cụm cơ sở gần nhau để tránh cho công nhân viên chức khỏi phải xếp hàng chờ đợi mua lương thực, thực phẩm và hàng công nghệ phẩm...
- Tận dụng đất hoang hoá, đồi trọc, đất ven biển để tổ chức tăng gia, trồng cây lương thực, chăn nuôi, trồng cây công nghiệp, cây gây rừng lấy gỗ, lấy củi...
- Trường hợp những công nhân đôi thừa muốn tự tổ chức thành hợp tác xã tiểu thủ công nghiệp hoặc tổ hợp tác sản xuất thì giám đốc xí nghiệp cần tích cực ủng hộ, giúp đỡ về tổ chức, đăng ký sản xuất và có thể bán cho anh chị em dụng cụ, cho thuê máy móc thiết bị v.v... để anh chị em có thể tiến hành sản xuất được.

2. Sắp xếp lao động trong từng ngành, từng địa phương trước hết trên địa bàn quận, huyện và tỉnh.

Nghị quyết của Hội đồng Bộ trưởng chỉ rõ phải từ đường lối kinh tế của Đảng và Nhà nước mà sắp xếp lại sản xuất theo từng ngành kinh tế kỹ thuật, kết hợp ngành với địa phương và